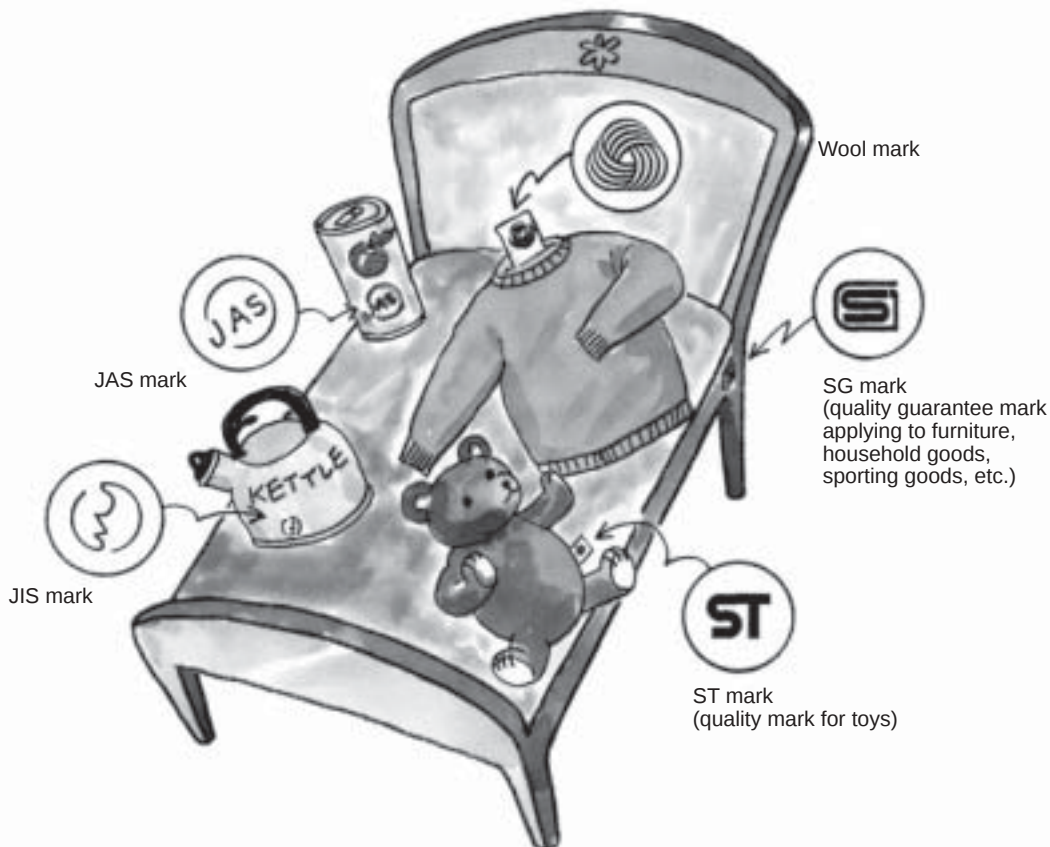

[Q12] จะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับใดบ้างในการขายสินค้าในญี่ปุ่น ?

สินค้าบางประเภทไม่ว่าจะนำเข้าหรือผลิตในประเทศก็ตามจะต้องผ่านการทดสอบเสียก่อน และไม่สามารถนำออกจำหน่ายในญี่ปุ่นได้หากไม่มีใบรับรองมาตรฐานตามที่กำหนด มาตรฐานซึ่งถูกกำหนดขึ้นตามกฎหมายเรียกว่ามาตรฐานบังคับ นอกจากนี้ยังมีมาตรฐานแบบสมัครใจโดยไม่มีข้อผูกมัดใดๆ ทางกฎหมาย แต่การมีหรือไม่มีเครื่องหมายมาตรฐานบนสินค้านั้นจะมีผลกระทบต่อยอดขาย

ขณะนี้ในญี่ปุ่นแนวโน้มเรื่องมาตรฐานและข้อกำหนด (Ratings) แบ่งออกเป็น 2 ทิศทาง ทิศทางแรกเป็นความเคลื่อนไหวเพื่อผ่อนคลายมาตรฐานเดิมลง และอีกแนวทางหนึ่ง คือการกำหนดมาตรฐานและข้อกำหนดเดิมให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ แม้ข้อกำหนดทั่วไปในกฎหมายจะไม่เปลี่ยน แต่ข้อกำหนดในกฎหมายจะผ่อนคลายลง และขั้นตอนในการดำเนินการต่างๆ จะง่ายและรวดเร็วขึ้น ปัจจุบันเรื่องเหล่านี้กำลัง อยู่ในระหว่างการศึกษาทั้งระบบ (ดูคำถามข้อ 2)

มาตรฐานบังคับ

มาตรฐานบังคับถูกกำหนดขึ้นสำหรับสินค้าบางประเภท เพื่อเป็นการปกป้องผู้บริโภค หรือเสริมสร้างความปลอดภัย กฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เป็นตัวกำหนด มาตรฐาน บรรทัดฐาน ข้อกำหนดคุณภาพ และการรับรองรุ่นของสินค้าขึ้นเป็นกฎระเบียบที่เฉพาะกับสินค้าที่มีการขายและใช้ในญี่ปุ่นเท่านั้น สินค้าที่ไม่ผ่านการรับรองหรือการอนุมัติ จะไม่สามารถนำมาขายหรือใช้ในญี่ปุ่นได้ แม้จะได้รับอนุญาตให้นำเข้าก็ตาม ผู้ผลิตต่างชาติหรือผู้ขายญี่ปุ่นจะต้องยื่นขอ และต้องได้รับใบรับรองมาตรฐานบังคับก่อนจะดำเนินการผลิตหรือขายสินค้านั้นในญี่ปุ่นได้ ทั้งผู้ผลิตญี่ปุ่นและผู้ผลิตต่างชาติจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวเช่นเดียวกัน

สินค้าที่ถูกกำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานบังคับจะต้องแสดงข้อมูลตามที่ระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยฉลากแสดงคุณภาพของสินค้าเครื่องใช้ภายในบ้าน และกฎหมายอื่นๆ เพิ่มเติมจากเครื่องหมายมาตรฐานและเครื่องหมายอื่นๆ ที่ได้รับ เนื่องจากข้อมูลนี้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริโภคชาวญี่ปุ่น ดังนั้นข้อความที่ใช้จึงต้องพิมพ์เป็นภาษาญี่ปุ่น โดยผู้ขายจะต้อง

เป็นผู้จัดทำ ผู้ส่งออกชาวต่างชาติควรจะมั่นใจว่าได้เลือกพันธมิตรทางธุรกิจที่มีความชำนาญในการจัดการเกี่ยวกับรายละเอียดเหล่านี้

กฎหมายหลักที่ระบุข้อกำหนดบังคับต่างๆ เช่น มาตรฐาน บรรทัดฐาน ใบรับรองของรัฐ และประเภทของสินค้าที่บังคับใช้ มีดังนี้

■ กฎหมายว่าด้วยการควบคุมวัสดุและเครื่องใช้ภายในบ้าน - ผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าที่ใช้ในบ้านและธุรกิจขนาดเล็กจำนวน 165 รายการ ประกอบด้วย การเดินสายไฟฟ้า อุปกรณ์ต่อสาย และเครื่องทำความร้อนที่ใช้ไฟฟ้า ■ กฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยของสินค้าอุปโภคบริโภค - เตียงทารกและเด็กเล็ก และเชือกปีนเขา ■ กฎหมายว่าด้วยการวัด - เครื่องวัด ■ กฎหมายว่าด้วยอุตสาหกรรมแก๊ส - เครื่องทำน้ำร้อนพลังแก๊สสำหรับใช้ภายใน เครื่องทำความร้อนที่ใช้พลังแก๊ส เครื่องต้มน้ำร้อนด้วยพลังแก๊สสำหรับใช้ภายใน และหม้อต้มแก๊สสำหรับทำน้ำร้อนสำหรับอาบ ■ กฎหมายว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยและการดำเนินงานเกี่ยวกับแก๊สเหลว - ส่วนใหญ่เป็นอุปกรณ์และเครื่องใช้ที่ผู้บริโภคทั่วไปใช้กับแก๊ส จำนวน 7 รายการ ประกอบด้วย เครื่องทำความร้อนพลังแก๊ส และเครื่องใช้ในครัว ■ กฎหมายว่าด้วยการเภสัชกรรม - ยา สารกึ่งตัวยา เครื่องสำอาง อุปกรณ์ทางการแพทย์ ยาสำหรับสัตว์ สารกึ่งตัวยาสำหรับสัตว์ และอุปกรณ์สำหรับสัตว์บาล ■ กฎหมายว่าด้วยพาหนะบนท้องถนน - รถยนต์

มาตรฐานไม่บังคับ

สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรมญี่ปุ่น (JIS) - ตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรม JIS ได้ออกมาตรฐานสำหรับสินค้าอุตสาหกรรมมาแล้วประมาณ 8,000 รายการ เพิ่มเติมจากเกสซังกันท์ สินค้าทางการเกษตรและป่าไม้ ซึ่งนอกเหนือจากมาตรฐานสินค้าแล้วยังมีมาตรฐานกระบวนการวิธีสำหรับวิเคราะห์ วัด ทดสอบ และตรวจสอบ รวมถึงมาตรฐานพื้นฐานสำหรับคำศัพท์ สัญลักษณ์ หน่วยวัด และความคืบหน้า ด้วยวัตถุประสงค์ที่ต้องการทำให้การค้ารวมถึงความร่วมมือทางวิชาการและด้านอื่นๆ ระหว่างประเทศเป็นเรื่องง่ายขึ้น จึงมีความพยายามจากทั่วโลกในการที่จะปรับเปลี่ยนมาตรฐานของแต่ละประเทศในทุกสาขา รวมถึงมาตรฐาน JIS เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศของ ISO ให้มากที่สุด ยกเว้นสาขาไฟฟ้าซึ่งจะต้องสอดคล้องกับมาตรฐานของ IEC (International Electrotechnical Commission) ตั้งแต่เดือนกันยายน 2540 เป็นต้นมาหน่วยงานเอกชนที่กำหนดได้รับอนุญาตให้อนุมัติหรือรับรองให้บริษัทต่างๆ สามารถแสดงเครื่องหมาย JIS ได้บนสินค้า ซึ่งหมายความว่า ผู้ผลิตต่างชาติสามารถขอเครื่องหมายมาตรฐานได้ง่ายยิ่งขึ้น

มาตรฐานเกษตรกรรมของญี่ปุ่น (Japan Agricultural Standard - JAS) JAS เป็นหน่วยงานกำหนดมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป ตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน และฉลากสำหรับผลิตภัณฑ์เกษตรและป่าไม้ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าสามารถติดเครื่องหมาย JAS บนสินค้าของตนเองได้หลังจากผ่านการทดสอบแล้ว

ในการตัดสินใจว่าจะต้องยื่นขอใบรับรองเหล่านี้หรือไม่ ผู้ผลิตสินค้าต่างชาติจะต้องคำนึงถึงต้นทุนของใบรับรองว่าจะคุ้มค่ากับการเข้าถึงผู้บริโภคกลุ่มใหญ่ได้มากยิ่งขึ้นหรือไม่ หลังจากที่ได้รับใบรับรองแล้ว

กฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสินค้า (Product Liability Law)

นอกเหนือจากมาตรฐานและบรรทัดฐานต่างๆ แล้ว ประเด็นที่ควรคำนึงถึงอีกเรื่องเกี่ยวกับการขายสินค้าในญี่ปุ่นก็คือกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบของสินค้า ซึ่งเริ่มมีผลบังคับใช้ในเดือนกรกฎาคม 2538 กฎหมายฉบับนี้ ทำให้ผู้ผลิตต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการบาดเจ็บ การเสียชีวิต หรือความเสียหายที่มีต่อทรัพย์สินอันเป็นผลมาจากการขายสินค้าชำรุดไม่ว่า ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจะเกิดจากความผิดพลาดในการผลิตโดยบังเอิญหรือเจตนาก็ตาม แม้จะมีการฟ้องร้องเพียงไม่กี่คดี แต่ก็คาดว่าจำนวนการฟ้องร้องจะเพิ่มขึ้นในอนาคต ผู้ผลิตควรทราบด้วยว่าตั้งแต่มีการแก้ไข พ.ร.บ. การดำเนินคดีทางแพ่ง เมื่อต้นปี 2541 ทำให้การฟ้องร้องและได้ส่วนคดีในศาลสามารถดำเนินการได้ง่ายยิ่งขึ้น

ดูรายชื่อสถานที่ติดต่อขอข้อมูลและกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้จากภาคผนวก 2